

شمېره: SAR	اړيکي: نړيوال بانک په کابل کې: عبدالروف ضيا (۲۰۰۲۸۰۸۰۰۷۰۰) (۹۳) Azia@worldbank.org نړيوال بانک په واشنگتن کې: اريك نورا (۲۰۲) ۴۵۸ ۴۷۳۵ enora@worldbank.org
------------	---

نړيوال بانک په افغانستان کې د کوچنيو پورونو د دوام موندنې لپاره وړيا مرسته ورکوي

واشنگتن، ډي سي، د ۲۰۰۸م کال د جنوري د مياشتې ۸مه - نړيوال بانک نن د ۳۰ ميلیونه امريکايي ډالرو په ارزښت وړيا مرسته منظوره کړه ترڅو د کوچنيو پورونو د ورکونکو موسساتو له لاري چې د افغانستان په ډيری ولايتونه کې د زيات شمير بېوزله افغانانو په خاصه توگه در بنځو د مالي اړتيا او غوښتنو په پوره کولو کې بريالی اوسيدلی دی، مالی خدماتو ته پراختيا ورکړل شي.

د کوچنيو پورونو د لاس رسي د پراختيا او د دوام موندنې د پياوړتيا پروژه به ددې لامل شي ترڅو د ټول هېواد بېوزله خلک پورونو ته ښه لاس رسی ولري او د کوچنيو پورونو د وکړي خدمتونو د مؤسس اتو توان زيات شي ترڅو پر ځان تکیه وکړي. د افغانستان د کوچنيو پورونو مؤسسو لار وړاندې د خپلو وجهو تنوع پيل کړې ده او د هغه وجهو سربېره چې د حکومت او تمويل کوونکو ادارو له خوا برابرېږي، اوس يې سوداگريزې سرچينې هم پکښې شاملې کړې دي.

"نړيواله تجربه ښيي چې کوچني پورونه د خلکو پر ژوندانه ژوره اغېزه لري چې هغوی ته کوچنيو تشبثاتو د جوړولو توان ورکوي او د هغوی د عوايدو د تل پاتې زيات والي لامل گرځي". نوموړی مطلب سټيفن راسموسن چې د مالي چارو مشر متخصص او ددې پروژې د ټيم مشر دی، څرگند کړ او زياته يې کړه، " په تېرو څلورو کلونو کې د کوچنيو پورونو وده د افغانستان د پام وړ پرمختگونو له ډلې څخه ده. په يوه داسې هېواد کې چې رسمي تمويلې وجهې په خورا ټيټه کچه د پانگه اچونې لپاره برابرېږي، د کوچنيو پورونو پروگرام خپل توان ښودلای دی چې کولای شي بېوزلي راتپته او په ټول هېواد کې د بېوزله کسانو لپاره اقتصادي فرصتونه او کارموندنه منځ ته راوړي".

د نړيوال بانک د وړيا مرستې موخه د بېوزلي د کمولو لپاره د کوچنيو پورونو د اوسنۍ پروژې د دوام وړتيا ده چې د افغانستان د بيارغونې د صندوق له لاري تمويلېږي. نوموړې پروژې په ۲۰۰۳ کال کې د خپل پيل له مودې راهيسې د پام وړ پرمختگ کړی دی او د ۱۰۰ ميلیونه امريکايي ډالرو په ارزښت وجهې يې چې ۶۹،۲۹ ميلونه يې پورونه وو، برابر کړي دي. اوس د کوچنيو پورونو ۱۵ مؤسسې چې د هېواد په ۲۳ ولايتونو کې ۲۴۹ فرعي څانگې لري، شته دي چې تر ۴۱۰۰۰۰ څخه زياتو مراجعينو ته يې خدمتونه برابر کړي دي. د هغوي د مراجعينو په سلو کې ۷۰ کسان ښځې دي او د پورونو د بېرته ورکونې کچه په سلو کې ۹۵ ده. ياده شوې پروژه توانېدلې ده چې د تمويل کوونکو د وړيا مرستو او مراجعينو ته د ورکول شويو پورونو د تادياتو څخه په گټه اخستنې سره داسې پورونه ورکړي چې مياشتنۍ ارزښت يې د ۲۰۰۳ کال څخه راپدېخوا په منځنۍ توگه ۱۵ ميلیونه امريکايي ډالرو ته رسېږي او هره مياشت يې په مشتريانو کې د لسو څخه تر پنځلسو زرو تنو پورې زياتوالی راغلی دی. د کوچنيو پورونو پروژو له کبله تقريباً ۶۰۰،۰۰۰ افغانانو ته د کار زمينه برابره شوی ده چه دا شميره د دولت د کارکونکو په پرتله دوه برابره ده. د نړيوال بانک منظوري شوې وجهې به نوموړی پروگرام وتوانوي تر څو پراختيا ومومي او په دې توگه د هېواد په ډېرو ولايتونو کې تر ټولو زياتو بېوزلو کسانو ته لاس

رسی ولري. ياده شوي پروژې د هېواد د کونارو د کرکيلې په هغه اوو ولايتونو کې چې د حکومت له خوا په نښه شوي دي، د مشروع اقتصادي فرصتونو د پياوړتيا لپاره هم پراختيا مومي.

د امنيتي ستونزو او د لگښتونو د پرله پسې فشارونو سره سره، د افغانستان اقتصادي اصلاحات او د بياجوړونې هڅې ددې لامل شوي دي ترڅو د هغه هېواد رسمي مالي سکتور چې د ۱۹۹۰ مې لسيزې په منځنيو کلونو کې له منځه تللی وو او د مرکزي بانک تر لمرنيو چارو پرته هېڅ ډول بانکي خدمتونه وو، بيا ورغوي. اوس بانکي سکتور ۱۵ سوداگريز بانکونه لري. ۱۲ بانکونه يې خصوصي دي چې په دې ډله کې ۶ يې د افغانانو ملکيت دي او پاته درې بانکونه يې دولتي دي. خو بيا هم د بانکدارۍ د سکتور پرمختگ په خاصه توگه د پانگې اچونې د تمويلي وجهو په برابرېدو کې محدود پاتې شويدي چې د قانون د حاکميت اوسنۍ حالت او د منځنيو او لويو تشبثاتو مقرراتي چاپيريال يې د لاملونو له ډلې څخه دي. بانکي عمليات په ډېری توگه په ښاري مرکزونو پورې محدود دي او د وېشنې شبکه چې ۹۰ څانگې لري، محدوده ده.

له هغه ځايه چې د تمويلي وجهو د لاس رسې بڼه والی د بېوزلۍ له کمولو سره اړيکه لري، نو حکومت په ۲۰۰۳ مېلادي کال کې د افغانستان لپاره د کوچنيو پوړونو د پانگه اچونې د ملاتړ مرکز د يوې داسې وسيلې په حيث جوړ کړ ترڅو د مالي سکتور د ټيټې برخې د اوچتولو په موخه د حکومت او تمويل کونکو مرجع گانو د وجهو د تنظيم لپاره وکارول شي. نوموړي مرکز د تمويل کونکو وجهې همغږې کړې ترڅو د لمریتوبونو توپير د هڅو د تکرار او د بازارونو د انحراف لامل ونگرځي. نوموړي مرکز د کوچنيو پوړونو د مؤسسو سره مرسته وکړه ترڅو په کار پيل وکړي او د افغانستان د پرمختگ او همدارنگه د راپور ورکونې د رڼو سيستمونو او په خپلو چارو کې د حساب ورکونې د کلتور د منځ ته راتگ لپاره په چټکۍ سره پراختيا ومومي.

دا وړيا مرسته د نړيوالې پراختيا د ادارې له خوا چې د نړيوال بانک د امتيازي پوړونو څانگه ده، برابره شوې ده. ياده شوي پروژې به د ماليې د وزارت له لارې اجرا شي چې د نړيوالې پراختيا د ادارې وړيا مرسته به د پور په شکل د افغانستان لپاره د کوچنيو پوړونو د پانگه اچونې د ملاتړ مرکز ته ورکړي. د افغانستان لپاره د کوچنيو پوړونو د پانگه اچونې د ملاتړ مرکز به تطبيق مرجع وي چې د دی پروژې وجهې به د کوچنيو پوړونو او مالي خدمتونو برابرېدونکو موسساتو بيا د پور په ډول ورکړل شي.

په افغانستان کې د نړيوال بانک د چارو په هکله د نورو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره دی انټرنټی سايت ته ولاړ شئ:

<http://www.worldbank.org.af>

د افغانستان د بياجوړونې د صندوق په هکله د لازياتو معلوماتو لپاره لاندې سايت کتلاي شئ:

<http://go.worldbank.org/DMPN6W82R0>

د کوچنيو پوړونو د لاس رسې د پراختيا او د دوام موندې د پياوړتيا د پروژې په هکله د لازياتو معلوماتو لپاره لاندې پاڼه کتلاي شئ:

<http://www.worldbank.org.af/external/projects/main?pagePK=64283627&piPK=73230&theSitePK=305985&menuPK=306018&Projectid=P104301>